

Załącznik 3 (2 strony A4 – 4 tys. znaków)

Wstępna koncepcja organizowania społeczności lokalnej z uwzględnieniem animacji działań wspierających (uzupełniających usługi społeczne), opartych na wolontariacie, samopomocy mieszkańców i wsparciu sąsiedzkim.

Plan organizowania społeczności lokalnej jest narzędziem profilującym działalność CUS w zakresie działań więziotwórczych związanych z aktywizacją i rozwojem wspólnoty samorządowej (pracą środowiskową), które stanowią istotny element uzupełniający w odniesieniu do tych świadczonych przez CUS. Plan jest dokumentem wewnętrznym opracowanym przez zatrudnionego w centrum organizatora społeczności lokalnej, do zadań którego należy w szczególności:

- 1) prowadzenie na bieżąco rozeznania:
 - a) potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie działań wspierających,
 - b) potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie działań wspierających;
- 2) opracowywanie, w oparciu o wnioski wynikające z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie działań wspierających, planu organizowania społeczności lokalnej i jego aktualizacji oraz realizacja tego planu;
- 3) podejmowanie działań w celu aktywizacji wspólnoty samorządowej, w szczególności organizowanie działań wspierających;
- 4) inicjowanie innych niż określone w pkt 3 działań zmierzających do wzmocnienia więzi społecznych i integracji wspólnoty samorządowej;
- 5) współpraca z podmiotami prowadzącymi na obszarze działania centrum animację lokalną lub inne formy pracy środowiskowej.

Plan jest przygotowywany w celu metodycznego uporządkowania pracy środowiskowej, obejmującej ogół działań na rzecz integracji i rozwoju wspólnoty samorządowej. Operacyjnym celem jest określenie zasad i sposobów organizowania działań wspierających o charakterze samopomocowym, sąsiedzkim i wolontaryjnym.

Opracowanie planu organizowania społeczności lokalnej przygotowany zostanie we współpracy organizatora społeczności lokalnej z podmiotem wyspecjalizowanym w tym zakresie. Przygotowany przez podmiot zewnętrzny plan, przekazany będzie organizatorowi społeczności lokalnej oraz Dyrektorowi CUS w celu weryfikacji, zgłaszania ewentualnych uwag oraz zatwierdzenia. Plan opracowany będzie zgodnie z podejściem przekrojowym empowerment:

1. Podmioty działania środowiskowego:
 - Społeczność terytorialna
 - Społeczności (grupy) kategoryalne

Działania środowiskowe, będą planowane na bazie zidentyfikowanych problemów i zgłoszonych potrzeb społecznych. Analizując zebrane informacje należy odpowiedzieć na pytanie, co mieszkańcy chcieliby w swojej społeczności zmienić na lepsze, co ich niepokoi itd. W zależności od sformułowanego katalogu problemów społeczności lokalnej działania będą kierowane do odpowiedniej społeczności kategoryalnej bądź terytorialnej.

2. Strategie działania:
 - Aktywizowanie i mobilizowanie ludzi do wspólnego działania i samopomocy.
 - Mobilizowanie instytucji, tworzenie sieci współpracy.
3. Narzędzia:
 - osiowe: praca ze społecznością terytorialną i kategoryalną – uzależnione od zidentyfikowanych problemów i deficytów społecznych,
 - wspierające:
 - a) Działania wspierające o charakterze samopomocy

W gminie Mszczonów planuje się wykorzystanie grupy samopomocowej w celu opieki nad osobami chorymi oraz niepełnosprawnymi tzw. opieka wytechnieniowa dla opiekunów faktycznych, umożliwienie zapewnienia opieki na czas krótkiej nieobecności opiekuna. Grupa pełnić będzie funkcję pomocową, związaną z udzielaniem przez członków grupy bezpośredniego wsparcia członkowi znajdującemu się w sytuacji szczególnie trudnej.

- b) Działania wspierające o charakterze sąsiedzkim

Usługi sąsiedzkie będą obejmować pomoc i wsparcie osoby starszej, samotnej, niesamodzielnej w podstawowych czynnościach dnia codziennego, m.in. takich jak: bezpośrednia pomoc w miejscu zamieszkania związana z praniem, porządkowaniem, wspólna lektura; realizacja działań pomocowych poza domem osób starszych takich jak: wizyta u lekarza, poczta, sprawy urzędowe, spacer, odwiedziny w szpitalu, pomoc przy robieniu zakupów; informowanie najbliższych lub odpowiednich służb o pilnych potrzebach czy pogorszeniu się stanu zdrowia.

c) Działania wspierające o charakterze wolontaryjnym

Planuje się utworzenie wolontariatu w gminie Mszczonów w zakresie:

- wsparcia i towarzyszenia osobom starszym i niepełnosprawnym, organizowanie czasu wolnego, w tym wolontariat terenowy dla osób nie mogących uczestniczyć w zajęciach Domu Dziennego Pobytu ze względu na stan zdrowia,
- szkolnym na terenie szkół i przedszkola.

4. Komponenty: diagnoza, aktywizacja, integracja, edukacja.

5. Etapy procesu

5.1. Diagnoza środowiskowa:

Należy na tym etapie sformułować katalog problemów społeczności lokalnej. W celu dokonania analizy katalogu problemów społeczności lokalnej oraz rozpoznanie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie działań wspierających wykorzystane zostaną wnioski pozyskane z narzędzi wykorzystywanych przy tworzeniu diagnozy: badanie dostępnej oferty usług społecznych i działań wspierających, które zgodnie z założeniami tworzenia diagnozy miały analizować również te zagrożenia.

5.2. Wybór podmiotu działania i rozpoznanie jego potrzeb i potencjału.

5.3. Poznanie ludzi/instytucji/organizacji – pozyskiwanie sojuszników: Plan uwzględnić będzie informacje dotyczące jednostek organizacyjnych gminy, organizacji pozarządowych i podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz osób fizycznych i prawnych wykonujących usługi z zakresu, o których mowa w art. 2 ust. 1 działających na terenie gminy Mszczonów, które uwikłane są w problem, tworząc w ten sposób bazę do działania wspólnotowego (poszukiwanie sojuszników). Planowane jest tworzenie partnerstw lokalnych.

5.4. Tworzenie planu i struktury działania/zmiany: opis działań, w tym działań wspierających, służących realizacji planu oraz terminy i sposób realizacji poszczególnych działań w ramach planu.

5.4. Realizacja zaplanowanych działań.

5.5. Określenie sposobu monitorowania i ocena efektywności działania:

- 1) zbieranie dowodów zmiany - zaplanowane, poszukiwanie i systematyczne gromadzenie informacji i materiałów stanowiących dowód na to, że pojawił się postęp/zaszła zmiana i na czym ona polegała. Dzięki nim możliwe będzie udokumentowanie tego, że cele krótko-, średnio- i długoterminowe oraz rezultaty zostały osiągnięte. Dowody zmiany, będą zbierane w procesie ewaluacji, za pomocą:

- ankiet,
- wywiadów pogłębionych z osobami zaangażowanymi w działania,
- form informacji zwrotnej, np.: podczas spotkań o charakterze edukacyjnym, wydarzeń lokalnych, można wykorzystać krótkie formularze zawierające pytanie dotyczące np. przydatności: co było najbardziej przydatne, wartościowe, a co najmniej? Co należałoby zmienić?
- raportów ze spotkań, warsztatów, dokumentujące, co się działo i jakie są tego efekty,
- obserwacji, które wiążą się z prowadzeniem dzienników, kart obserwacji, robieniem zdjęć dokumentujących stan wyjściowy i następnie wszelkie zmiany, jakie pojawiają się, żeby możliwe stało się dokonanie oceny zmian w czasie,
- warsztatów/ spotkań (zdjęcia, raporty, listy, opinie, informacje zwrotne od uczestników).

- 2) analiza ww. dowodów zmiany

- 3) analiza wyników w odniesieniu do założonych celów.

- 4) przygotowanie raportu i prezentowanie wyników w formie: sprawozdania, prezentacji, opisu dobrej praktyki.

5.6. Realizator: Organizator społeczności lokalnej w trzech rolach: animatora, organizatora sieci, planisty społecznego. Zatrudniony w CUS.

5.7. Wymiary empowermentu:

- Spójność (poziom szacunku, wrażliwości, tożsamości, dbałości o równość szans);
- Upodmiotowienie (poziom wiary w siebie, samooceny, gotowości na zmianę);
- Wpływ (poziom poczucia wpływu, decyzyjności);
- Angażowanie (poziom wspólnotowego myślenia, zaufania, relacji, motywacji);
- Kooperacja (poziom sieci, otwartości, gotowości na współpracę).

Opracowywany plan podlega aktualizacji w przypadku istotnej zmiany tych wniosków. Istotna zmiana wynika z monitorowania i ewaluacji zaplanowanych działań czasie realizacji planu (zgodnie z pkt. 5.5.).